

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

**RELATIONSHIP BETWEEN CREATIVE LEADERSHIP OF
ADMINISTRATORS AND EDUCATIONAL QUALITY OF SCHOOLS
UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN LOEI
PROVINCE**

จารุวรรณ บุญศรี

นักบริหารท้องถิ่น

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

Jaruwan Boonsorn

local administration

Department of Local Administration, Loei province

Correspondent Author E-mail: jaruwanboon1976@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (2) ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน ครู จำนวน 292 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 303 คน รวมทั้งหมด 627 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสหสัมพันธ์ของ Pearson

ผลการวิจัยพบว่า

(1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.49) ด้าน

จินตนาการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.50) ด้านยึดหยุ่น ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.49) ด้านกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) และด้านสร้างผู้นำ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

(2) คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.43) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.48)

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X) กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ ในระดับสูง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; คุณภาพการศึกษา; โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น;

Abstract

The objectives of the research article were (1) to study the level of the creative leadership of school administrators under Local Administrative Organizations (LAOs) in Loei province, (2) to study the level of the educational quality of schools under LAOs in Loei province, and (3) to study the relationship between the creative leadership of administrators and educational quality of schools under LAOs in Loei province. The population of the research was a total of 627 persons, divided into 32 school administrators, 292 teachers and 303 members of school committee under LAOs in Loei province. The 272 research samples were selected through Krejcie and Morgan's sample size determination table, together with the stratified sampling and simple random sampling. The tool used for data collection was the questionnaire. The statistics used for data analysis were comprised of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings of the research were as follows:

1. The creative leadership of school administrators under LAOs in Loei province was found to be overall at a high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.48). Separately considered in the descending order, each aspect was found to be at a high level: Vision ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.49), Imagination ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.50), Flexibility ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.49), Power Distribution ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53), and Build Leaders ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.49), respectively.

2. The educational quality of schools under LAOs in Loei province, was found to be overall at a high level ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.40). Separately considered in the descending order, the student-centered learning and teaching process was found to be at the highest level ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45), followed by the administrative process ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.43), and the quality of learners was found to be at the lowest level ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.48).

(3) The relationship between the creative leadership of administrators (X) and the educational quality of schools under LAOs in Loei province (Y) was positively related at a statistically significant level of 0.01.

Keywords: Creative Leadership; Educational Quality; Schools under Local Administrative Organizations;

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตราที่ 6 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหลายประการที่ส่งผลการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทั้งปัจจัยด้านการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ดังที่ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ และในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (Volatility) พัฒนาการการบริหารที่จะมาอธิบายความอยู่รอดปลอดภัยขององค์กรมีน้อยลง โดยเฉพาะยุคการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ที่เรียกว่า ยุค Disruptive พร้อมทั้งการอุบัติของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม สิ่งแวดล้อมที่มีความถี่ของการเกิดมากขึ้นทุกวัน ความท้าทายเหล่านี้สิ่งที่ยังพอมองเห็นปัจจัยการบริหารที่ยังนำมาอธิบายและศึกษาได้ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เหมาะสมสำหรับผู้บริหารในยุคสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต (จักรกฤษณ์ โปตาพล, 2564: 34)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยจัดการศึกษาในระบบตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยเทศบาลตำบลมีสัดส่วนโรงเรียนในสังกัดเพิ่มสูงสุด โรงเรียนมีสัดส่วนนักเรียนต่อห้องตามเกณฑ์มาตรฐาน และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างปีการศึกษา 2555 – 2558 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่คะแนนอยู่ในระดับท้าย ๆ เกือบทุกระดับชั้นเมื่อเทียบกับโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ (วศิน โกมุต, 2558: บทคัดย่อ)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย เพื่อเป็นข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

วัตถุประสงค์การวิจัย

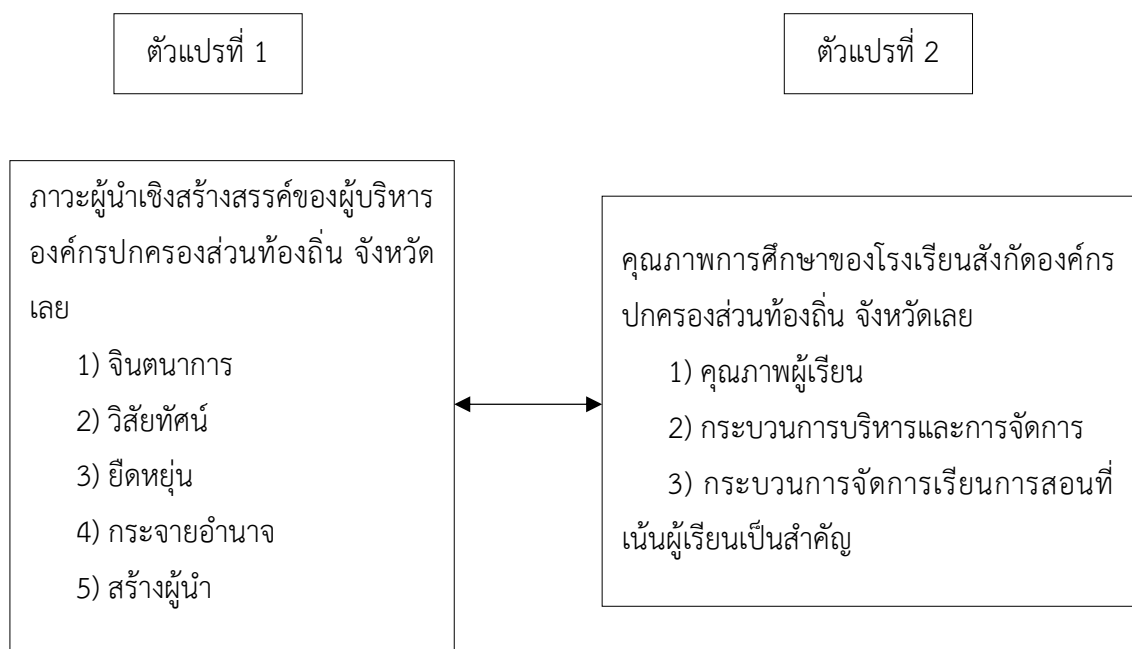
1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

สมมุติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้แนวคิดของ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2564: 39) ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 26 โรงเรียน ประชากรประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน ครู จำนวน 292 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 303 คน รวมทั้งหมด 627 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 : 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารโรงเรียน	32	14
ครูผู้สอน	292	127
คณะกรรมการสถานศึกษา	303	131
รวม	627	272

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยยึดตามตำแหน่ง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling) ด้วยการจับสลาก เพื่อระบุผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ทบทวนเอกสารการความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย และดำเนินการสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง และที่ตั้งโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ด้านจินตนาการ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านยืดหยุ่น ด้านกระจายอำนาจ และด้านสร้างผู้นำ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับยอดเยี่ยม
- 4 หมายถึง ระดับคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีเลิศ
- 3 หมายถึง ระดับคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง ระดับคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง ระดับคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับกำลังพัฒนา

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่นิยมใช้ทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย เพื่อหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้ (วนิดา วาติเจริญ, รังสรรค์ เลิศในสัตย์, และสมบัติ ทีฆทรัพย์, 2560: 315)

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' product moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก, 2563: 215)

ค่า r อยู่ในช่วง 0.90 - 0.10 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่า r อยู่ในช่วง 0.30 - 0.70 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่า r อยู่ในช่วง 0.01 - 0.29 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่า r มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ค่า r มีค่าเป็นบวก (-) หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทางลบ

ค่า r มีค่าเป็นบวก 0 หมายความว่า ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน มีรายละเอียดดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวม

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านจินตนาการ	4.35	0.50	มาก
2	ด้านวิสัยทัศน์	4.37	0.49	มาก
3	ด้านยึดหยุ่น	4.34	0.49	มาก
4	ด้านกระจายอำนาจ	4.31	0.53	มาก
5	ด้านสร้างผู้นำ	4.30	0.49	มาก
	รวม	4.33	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ (\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.49) ด้านจินตนาการ (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.50) ด้านยึดหยุ่น (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.49) ด้านกระจายอำนาจ (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.53) และด้านสร้างผู้นำ (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวม

ที่	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	คุณภาพผู้เรียน	4.40	0.48	มาก
2	กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.42	0.43	มาก
3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.53	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.45	0.40	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.43) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.48)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับความมีประสิทธิภาพของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของ ผู้บริหาร	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y)				ระดับ
	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y)	
ด้านจินตนาการ (X ₁)	.941**	.694**	.508**	.804**	สูง
ด้านวิสัยทัศน์ (X ₂)	.896**	.695**	.699**	.858**	สูง
ด้านยืดหยุ่น (X ₃)	.898**	.639**	.465**	.752**	สูง
ด้านกระจายอำนาจ (X ₄)	.921**	.705**	.504**	.798**	สูง
ด้านสร้างผู้นำ (X ₅)	.956**	.762**	.596**	.866**	สูง
สรุปภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหาร (X)	.966**	.732**	.579**	.853**	สูง

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ ที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X) กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในระดับสูง

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านยืดหยุ่น กระจายอำนาจ และด้านสร้าง ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ว่า สอดคล้องกับ วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล (2561: 99) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ว่า นักเรียนของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนักเรียนที่อยู่ในชุมชน เป็นนักเรียนด้อยโอกาส ตลอด จนมีปัญหาด้านความประพฤติ ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น ๆ ทั้งยังมีปัญหาด้านความตั้งใจเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับสุชาติ จงคำ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดทำแผนกลยุทธ์โดยใช้กระบวนการระดมสร้าง สรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงแหง พบว่า สภาพปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านคุณภาพนักเรียนมีปัญหาพบมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าทำให้เกิดความหลากหลายในประเพณี และวัฒนธรรม นักเรียนยังขาดทักษะการคิด อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ขาดทักษะการเขียนเชิงเหตุผล และนักเรียนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนระดับชาติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X) กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในยุคปัจจุบันผู้บริหารมีความท้าทายใหม่ ๆ เข้ามาทำให้ผู้บริหารได้แก้ปัญหาต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 แพร่ระบาด การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และสถานการณ์การใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน ดังที่ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2564: 34) กล่าวว่า ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (Volatility) พัฒนาการการบริหารที่จะมาอธิบายความอยู่รอดปลอดภัยขององค์กรมีน้อยลง โดยเฉพาะยุคการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ที่เรียกว่า ยุค Disruptive พร้อมทั้งการอุบัติของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม สิ่งแวดล้อมที่มีความถี่ของการเกิดมากขึ้นทุกวัน ความท้าทายเหล่านี้ สิ่งที่ยังพอมองเห็นปัจจัยการบริหารที่ยังนำมาอธิบายและศึกษาได้ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้เขียนเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังน่าสนใจในการนำมาศึกษาเพื่อที่จะให้ผู้บริหารพัฒนาการนำของตนเองได้ในยุคสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X) กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย ซึ่งมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในด้านการสร้างผู้นำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ช่วยในการเตรียมบุคลากรเพื่อก้าวขึ้นเป็นผู้บริหารในอนาคต
- 2) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการให้นโยบายการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน พัฒนาแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และมาตรการการช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน
- 3) ผู้บริหารควรมีการบริหารงานด้วยความยืดหยุ่นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญให้เป็นอิสระในการจัดการเรียนการสอนให้ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
- 2) ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย
- 3) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพด้านปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย

องค์ความรู้ที่ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย อยู่ในระดับสูง ($r = .853$) เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีค่าสัมพันธ์ในแต่ละด้านของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านสร้างผู้นำ (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) ใน

ระดับสูง ($r = .866$) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านวิสัยทัศน์ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) ในระดับสูง ($r = .858$) และด้านยึดหยุ่น (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย (Y) น้อยที่สุด ($r = .752$)

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: ผู้นำในยุค Disruptive. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง*, 1(3), 33-44. <https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/srj/article/view/53>.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล และสุพรรณิ บุญหนัก. (2563). *สถิติเพื่อการวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิจัย*. เลย: สารวยก้อปปี บ้านใหม่.
- วนิดา วาตีเจริญ รังสรรค์ เลิศในสัตย์ และสมบัติ ทีฆทรัพย์. (2560). *ระเบียบวิธีวิจัยจากแนวคิดทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- วศิน โกมุต. (2558). *การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการเพิ่มโอกาสการศึกษาของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. (สหวิทยาการ). กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*. 7(2). (กรกฎาคม - ธันวาคม 2561), หน้า 99 – 114.
- สุชาดา จงคำ. (2560). *การจัดทำแผนกลยุทธ์โดยใช้กระบวนการระดมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านเวียงแหง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวาน.